

ע"פ 6895/20 - יוסף זמיר נגד ועדה מקומית לתכנון ולבניה - מנשה

בית המשפט העליון

ע"פ 6895/20

לפני:

כבוד הנשיאה א' חיות

המערער:

יוסף זמיר

נגד

המשיבה:

ועדה מקומית לתכנון ולבניה - מנשה

ערעור על החלטת בית משפט השלום בחדרה מיום
5.8.2020 בתו"ב 50247-11-12 אשר ניתנה על ידי
כבוד השופט הבכיר א' גופמן

בשם המערער:

בעצמו

פסק-דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בחדרה (השופט הבכיר א' גופמן) מיום 5.8.2020 בתו"ב 50247-11-12 שלא לפסול עצמו מלדון בעניינו של המערער.

1. בשנת 2012 הגישה המשיבה כתב אישום נגד המערער, המייחס לו מספר עבירות בנייה לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965. הדיון בהליך נדחה מעת לעת, זאת בין היתר על מנת שניתן יהיה להסדיר את ייצוגו בידי הסנגוריה הציבורית, אך הדבר לא הסתייע ובדיון שהתקיים ביום 19.11.2015 הורה המותב על שחרור הסנגוריה מייצוגו. שלב הראיות בהליך הסתיים ביום 15.9.2016, ונקבע כי על המשיבה והמערער להגיש את סיכומיהם בכתב תוך 30 ו-60 יום בהתאמה. ביום 16.1.2017 הגיש המערער את סיכומיו, ובמסגרתם טען כי יש להורות על ביטול כתב האישום נוכח העובדה שעד לאותו המועד לא הגישה המשיבה את סיכומיה. ביום 22.1.2017 הורה בית המשפט למשיבה להגיש את סיכומיה עד יום 1.2.2017, ובהמשך נעתר לבקשת ארכה מטעמה להגשת הסיכומים עד יום 5.2.2017. ביום 12.2.2017 ביקש המערער לזכות אותו מהמיוחס לו, וזאת נוכח אי הגשת סיכומי המשיבה במועד, והוסיף והעלה טענות נגד החלטת המותב ליתן ארכה בידי המשיבה, וזאת מבלי שארכה זו התבקשה על ידה. בו ביום ניתנה החלטת המותב בה צוין "בשל העובדה שסיכומי ב"כ המאשימה הוגשו לאחר הגשת סיכומי הנאשם אני מתיר לנאשם להגיש תגובה לסיכומי המאשימה [...]". תגובת המערער הוגשה ביום 22.3.2017, ובה שב על טענותיו נגד

עצם ההחלטה ליתן ארכה להגשת סיכומי המשיבה, וכן העלה טענות לגוף הסיכומים.

2. ביום 28.9.2017 הרשיע בית המשפט את המערער בעבירות שיוחסו לו, למעט אחת. ביום 15.10.2017 פנה אביו של המערער אל בית המשפט קמא במסמך שכותרתו "ביקורת המבוסס על התנהגותך כשופט אשר צריכה להדאיג את מערכת המשפט", בו טען כי מהכרעת הדין עולה בבירור כי המותב פעל "במשוא פנים, ובהעדפה (עבירת שוחד) באופן גלוי וכל בר דעת ובשל כך [איבד] את האובייקטיביות הנדרשת לשמש כשופט". בו ביום ניתנה החלטת המותב לפיה "סעדו של המבקש במסגרת ערעור בלבד לאחר מתן גזר דין".

3. ביום 8.11.2017, ערב מועד שמיעת הטיעונים לעונש, הגיש המערער בקשה לפסילת המותב, בה טען כי לאורך ההליך נהג המותב "התנהגות מגמתית לא הוגנת, ונוגדת להתנהגות הנדרשת משופט, והמשתקפת בהחלטותיו, נמנע מלתת כל הנמקה להחלטותיו והתעלם לחלוטין, מכל העובדות והראיות, מהנכתב בסיכומי הנאשם, מבקשת ההגנה מן הצדק, ואין להשיב לאשמה", וכי בשל התנהגות זו יש להורות על פסילתו. בנוסף, טען המערער כי החלטת המותב ליתן ארכה להגשת סיכומי המשיבה מעידה על כך שדעתו של המותב "ננעלה". על גבי הבקשה צוין המערער כמבקש הבקשה "בסיוע האב". המערער לא התייצב לדיון הטיעונים לעונש, וזה נדחה. אשר לבקשת הפסלות, נקבע כי זו "תידון במועד הדיון שנקבע במעמד הצדדים". דא עקא, הדיון בהליך נדחה מעת לעת, הן נוכח חילופי באי-כוח המשיבה והן נוכח אי התייצבותו של המערער לדיונים שנקבעו. ביום 7.2.2018 ביקש המערער מבית המשפט לאפשר לו להביא ראיות חדשות ולשמוע עדויות נוספות בעניינו, וזו נדחתה על ידי בית המשפט באותו היום, תוך שצוין כי "התיק קבוע לטיעונים לעונש".

ביום 12.2.2018 הגיש המערער בקשה למתן החלטה בבקשת הפסלות, ובהחלטתו ציין המותב כי "ניתנה החלטה שהבקשה תידון במועד הקבוע לדיון ולפני הדיון". דיון שהיה קבוע בהליך ליום 12.7.2018 נדחה, לבקשת המשיבה, והוא נקבע ליום 18.10.2018. במועד זה לא התייצב המערער לדיון, והוא נדחה ליום 29.11.2018, אך גם במועד זה נעדר המערער מהדיון. באותו היום הגיש המערער "הודעה לבית המשפט", בה הזכיר כי טרם ניתנה החלטה בבקשת הפסלות, טען כי כל החלטה שניתנת בטרם תתקבל החלטה כאמור היא בטלה מעיקרה, והוסיף וטען טענות נוספות בדבר פגמים במינוי באי-כוח המשיבה בהליך. בהחלטה מאותו היום ציין המותב כי הוא "מאשר קבלת 'ההודעה'". המערער הוסיף ולא התייצב לדיונים שנקבעו ליום 10.1.2019, 17.2.2019 ו-16.7.2019.

לבסוף, ביום 28.11.2019, משהמערער לא התייצב לדיון נוסף שנקבע, למרות שמועד הדיון היה ידוע לו, הורה המותב על הוצאת צו הבאה כנגד המערער, על מנת להבטיח את התייצבותו בדיון הנדחה. יצוין, כי לדיון זה התייצב אביו של המערער, וביקש, בין היתר, כי תינתן החלטה בבקשת הפסלות. כעולה מפרוטוקול הדיון, הורה המותב על הוצאתו של אבי המערער מאולם הדיונים, וזאת "[הואיל ו] הוא לא צד לתיק אלא אביו של [המערער] ולאור התנהגותו". ביני לביני, הגיש המערער תלונה נגד המותב לנציב תלונות הציבור על השופטים (להלן: הנציב), וזאת בין היתר בשל אי קבלת החלטה בבקשת הפסלות. בחודש יוני 2020 מצא הנציב כי תלונה זו הייתה מוצדקת בהקשר זה.

4. ביום 5.7.2020 קבע המותב דיון בבקשת הפסלות ליום 2.8.2020. במסגרת החלטתו, הבהיר המותב "היה ומי מהצדדים לא יתייצב לדיון תינתן החלטה בבקשה גם בהעדר מי מהצדדים לדיון. מובהרת חובת הצדדים להתייצב לדיון".

חרף האמור בהחלטה, לא התייצב המערער לדיון ביום 2.8.2020, ובמעמד זה התנגד בא-כוח המשיבה לבקשת הפסלות. בית המשפט קבע כי ההחלטה תימסר בדיון שיתקיים ביום 5.8.2020, אך אף במועד זה לא התייצב המערער.

בהחלטתו מיום 5.8.2020 ציין המותב כי בקשת הפסילה הוגשה על ידי אבי המערער ולא על ידי המערער עצמו, וכי בהתאם להוראת סעיף 77א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: החוק), על בקשת פסלות להיות מוגשת "לבקשת בעל דין", וכי מטעם זה יש לדחות את הבקשה. הובהר ש"נעשה מאמץ [על מנת שהמערער] עצמו יגיע לדיונים ויתן עמדתו לגבי בקשת הפסילה. אך [המערער] עצמו לא התייצב לאף דיון מזה 3 שנים ועל כן לא ברור לי כלל אם [המערער] עצמו אכן עומד מאחורי הבקשה לפסילתו". לגופם של דברים נקבע כי הבקשה הוגשה רק לאחר מתן הכרעת הדין וכי היא אינה מבססת תשתית עובדתית לקיומו של משוא פנים בניהול ההליך, וכי "נראה כי אי שביעות רצונו של [המערער] או אביו, נובע מכך [שהמערער] הורשע".

5. מכאן הערער שבפניו, בו חוזר המערער על טענותיו בפני בית המשפט קמא. המערער סבור כי העובדה שתלונתו לנציב נמצאה מוצדקת מוכיחה את טענותיו, ומוסיף וטוען כי תגובתו של המותב כפי שהוצגה בידי הנציב מצביעה אף היא על כך שיש לפסול את המותב מלדון בעניינו. המערער מתמקד בטענותיו בהחלטת המותב ליתן ארכה להגשת סיכומי המשיבה, וסבור כי החלטה זו מצביעה על "נעילת" דעתו של המותב נגדו. עוד מעלה המערער טענות רבות בנוגע להתנהלות המשיבה וכנגד הקביעות שנקבעו בהכרעת הדין בעניינו.

6. דין הערער להידחות. אכן, נסיבות המקרה דנן חריגות במובן זה שחלפו כמעט שלוש שנים ממועד הגשת בקשת הפסלות ועד להכרעה בה, וצודק המערער כי בהתאם להוראת סעיף 77א(ב) לחוק היה על המותב להחליט בטענת הפסלות "לאלתר ולפני שיתן כל החלטה אחרת". ואולם, בנסיבות העניין בהן קבע בית המשפט את הבקשה לדיון בפניו, דיון אשר נדחה מעת לעת בין היתר בשל אי התייצבותו של המערער, עד שבית המשפט אף נדרש להוצאת צו הבאה נגדו, נראה כי העיכוב שחל בשמיעת בקשת הפסלות ובהכרעה בה, נגרם במידה רבה בשל אופן התנהלותו של המערער ועל כן, אין בעיכוב זה כדי להצדיק את פסילת המותב, הגם שניתן היה לצפות כי המותב יקבל החלטה בבקשת הפסילה קודם למועד שבו התקבלה לבסוף ובלא לדחות את הדיון פעם אחר פעם לאורך שנים בשל אי התייצבות המערער.

7. לגופם של דברים, מקובלת עלי קביעתו של בית המשפט קמא לפיה לא עלה בידי המערער להראות כי במקרה דנן קיים חשש ממשי למשוא פנים אשר יצדיק את פסילתו של המותב מטעם זה. עיקר טענות המערער מופנות כלפי החלטת המותב ליתן למשיבה ארכה להגשת הסיכומים. ראשית, טענת הפסלות הועלתה בהקשר זה בשיהוי ניכר, למעלה מתשעה חודשים לאחר החלטת המותב בדבר הארכת המועד. שנית, מדובר בהחלטה דיונית, שאף אם נפל בה פגם, ואיני קובעת כי כך הדבר, הדרך להשיג עליה היא בהליך ערעורי מתאים, ולא בהליך פסלות. הדבר נכון במיוחד משבקשת הפסלות הוגשה בשלב מתקדם מאוד של ההליך ולאחר הכרעת הדין. יתר הטענות שהעלה המערער מופנות נגד נימוקי הכרעת הדין ואף הן טענות ערעוריות מובהקות שאין מקומן בהליך פסלות. ולבסוף, לענין החלטת הנציב בתלונת המערער – לא אחת נפסק כי תלונה לנציב, גם אם נמצאה מוצדקת, אינה מקימה בהכרח עילת פסילה (ע"א 4538/20 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (28.7.2020)). בענייננו, קבע המותב דיון בבקשת הפסלות והכריע בה תוך פרק זמן קצר לאחר שנתקבלה החלטת הנציב ומשכך, לא מצאתי כי יש באותה החלטה כדי להצדיק את פסילתו.

אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, י"ח בחשון התשפ"א (5.11.2020).

ה נ ש י א ה
